

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (освітньо-професійний)
Кафедра	Графіки	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Обов'язкова
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестри	1
РОБОТА В МАТЕРІАЛІ Семестр 1 (осінь 2021)			
Викладач	Нагорний Олександр Олександрович		
E-mail	sanych.miner@gmail.com		
Заняття	Вівторок 9.00-12.20, ауд. 11 майстерня офорту (1 корпус)		
Консультації			
Адреса	ауд. 11 майстерня офорту, поверх 1, корпус 1, вул. Мистецтв 8		
Телефон	057 706-03-50 (кафедра)		

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Заняття та консультації з викладачем у стінах академії відбуваються згідно розкладу у визначені дні та години. Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є листування електронною поштою. В разі необхідності додаткової консультації, ескізи робіт студентів можуть бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем пов'язаних із дисципліною у коридорах академії не припустимі. Умови листування:

1) у листі обов'язково має бути зазначений шифр академічної групи (скор. — Г-№), прізвище й ім'я автора; 2) файли підписувати таким чином: *прізвище, тема завдання*.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовою для вивчення дисципліни «Робота в матеріалі» на першому курсі є певний обсяг знань, отриманий студентами у професійних художніх училищах, художніх школах тощо. Також у вивченні дисципліни «Робота в матеріалі» на першому курсі допомагає одночасне отримання знань з фундаментальних дисциплін таких як: «Рисунок», «Загальний курс композиції», «Кольорознавство».

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Методичні рекомендації

1. Іващенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.

2. Христенко В.С. Техніки авторського друку. Навчальний посібник. ХДАДМ — Харків: Колорит. 2004

3. Дидактичний матеріал (естампи майстрів, курсові роботи студентів) з методичного фонду кафедри.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Для виконання підготовчих ескізів до офорту необхідні блокнот або папір для ескізів, олівець, туш, перо. Для опанування дисципліною необхідно мати наступні матеріали та інструменти окрім вищезазначених: папір акварельний або естампний, папір промокальний, фарбу олійну, шпатель силіконовий, скипидар, ганчір'я. Обладнання для друку естампів — офортний станок.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Робота в матеріалі» є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми

Мета дисципліни — оволодіння фаховими компетентностями спеціальності, такими як здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями (ФКЗ); загальними компетентностями, такими як здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт (ЗК11)

Головною задачею, яка ставиться перед студентом у I семестрі є опанування навичками зі створення різновидів офорту і «сухої голки».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

— мати уявлення про історію виникнення офорту, ознайомитись із деякою кількістю робіт попередників.

— особливості створення ескізу під конкретний різновид друкованої техніки;

— особливості процесу витравлювання офорту в розчині азотної кислоти або хлорному залізі;

уміти:

— переносити зображення на підготовлений шматок металу;

— працювати з розчинами кислот, використовувати шкалу тривалості витравлювання офорту в розчині азотної кислоти або хлорному залізі;

мати навички:

— малювання з натури для збору підготовчого матеріалу для створення ескізів;

— творчого підходу в розробці ескізів та оригіналів;

— використання прийомів стилізації, різних видів трактування об'єму,

використання різних видів перспективи;

— оформлення робіт та організації експозиції.

На підставі набутих на першому курсі у межах предмету «Робота в матеріалі» компетентностей студент має демонструвати знання та навички з мистецької та освітньої діяльності, такі як володіння фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва (ПР14)

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальним планом підготовки бакалаврів денної форми навчання, викладання «Роботи в матеріалі» передбачено у I семестрі в обсязі 4 кредита ECTS (120 годин). Із них: лекцій - 5 годин, практичних занять - 55 годин, самостійної роботи 60 годин.

Структура дисципліни містить 4 завдання та складається з 2-х модулів.

МОДУЛЬ 1

Завдання 1. Виконання роботи у техніці глибокого друку суха голка. Тема довільна. Мета — ознайомлення із властивостями друку.

Завдання 2. Виконання роботи у техніці травлений штрих. Тема — натюрморт із заданих геометричних фігур. Мета — опанування просторового і об'ємного моделювання за допомогою можливостей штриху.

МОДУЛЬ 2

Завдання 3. Виконання роботи у техніці травлений штрих. Тема — копія з роботи майстра. Мета — опанування об'ємного моделювання голови людини можливостями штриху.

Завдання 4. Виконання роботи у техніках травлений штрих і акватинта. Мета — опанування можливостями тону в офорті.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Завдання і зміст матеріалу розкриваються у процесі проведення лекційних занять. Практичні заняття здійснюються у вигляді практичної роботи над розробкою ескізів за темою, виготовленням друкарських форм та друку естампів. Самостійна робота студентів спрямована на збір необхідної інформації, вдосконалення затвердженого ескізу, отримання високорівневого відбитку.

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою контролю є екзаменаційні перегляди. Для отримання семестрової оцінки необхідно пройти рубіжні етапи контролю у формі модульних переглядів результатів виконання практичних завдань студентів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Диференціація А (внутрішня)		Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	А	A+	98–100	задовільно	64–74	D
			A	95–97		60–63	E
			A-	90–94	незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B		незадовільно (повторне проходження)	0–34	F	
	75–81	C					

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу.

Вітається власна думка за темою заняття, креативність студента, аргументоване відстоювання позиції та толерантне відношення до колег.

У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTІ

Пропускати заняття без поважних причин неприпустимо (причини пропуску мають бути підтвержені). Запізнення на заняття не вітаються.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (під час композиційного пошуку рішення теми, виконанні ескізів та оригіналів). Жодні форми порушення академічної доброчесності неприпустимі. Якщо під час рубіжного контролю помічені елементи плагіату, студент втрачає право отримати бали за виконане завдання.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Семестр 1

Тиждень	Тема	Вид заняття	Зміст	Годин	Рубіжний контроль	Деталі
1	1	лекція	Видача завдання, його умов, мети	4		Розподілення обов'язків між старостами щодо організації та студентами щодо придбання необхідних розчинників і матеріалів
2	1	лекція практичне	Ознайомлення з прикладами робіт минулих років. Підготовчі роботи. Нарізка металу. Полірування поверхні	1+3		Залучення юнаків з груп першого курсу до допомоги у нарізці латуні на курс
3	1	практичне	Виконання першого завдання	4		
4	1	практичне	Виконання першого завдання. Друк	4		Рекомендації щодо придбання і підготовки паперу до друку
5	2	практичне	Підготовчі роботи. Покриття лаком металу. Переведення ескізу	4		
6	2	практичне	Виконання другого завдання	4		
7	2	практичне	Виконання другого завдання. Друк	4		
8	2	практичне	Друк другого завдання. Колективне обговорення переваг і недоліків	4	Модульний перегляд	

			виконаних робіт			
9	3	практичне	Виконання копії пером роботи майстра. Обговорення.	4		Рекомендації щодо вибору роботи для копіювання.
10	3	практичне	Виконання третього завдання.	4		Обговорення особливостей роботи автора обраного для копіювання
11	3	практичне	Виконання третього завдання. Друк	4		
12	4	практичне	Підготовчі роботи. Покриття порошком каніфолі металу	4		Рекомендації щодо вибору матеріалів для виконання ескізу під 4-те завдання
13	4	практичне	Поетапне травлення акватинти	4		
14	4	практичне	Друк четвертого завдання	4		
15	4	практичне	Оформлення естампів до рам. Монтаж експозиції	4		Рекомендації щодо правил оформлення графічного твору в межах групової експозиції та окремої роботи
16					Екзаменаційний перегляд	

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
1	Модульний перегляд	0–40
2	Модульний перегляд	0–60
	Всього балів	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

90–100 балів («відмінно» за національною шкалою, **A** — за шкалою ECTS) може отримати студент, який в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного

курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і професійно виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, крім того, брав участь та переміг (посів 1–3 місце) у міжнародних або усеукраїнських конкурсах та акціях, студентських олімпіадах чи наукових конференціях з мистецтва або дизайну.

82–89 балів («добре» за національною шкалою, **B** — за шкалою ECTS) отримує студент, який добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.

75–81 балів («добре» за національною шкалою, **C** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в цілому добре опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні недоліки.

64–74 балів («задовільно» за національною шкалою, **D** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не в повному обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність виконання, відсутність творчого підходу тощо).

60–63 балів («задовільно» за національною шкалою, **E** — за шкалою ECTS) отримує студент, який в недостатньому обсязі опанував матеріал практичного та теоретичного курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

35–59 балів («незадовільно» за національною шкалою, **FX** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем практичного та теоретичного курсу, пропускав заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань свідчать незадовільні підсумки поточного перегляду. У цьому випадку для одержання оцінки потрібна значна додаткова робота для виконання усіх завдань дисципліни відповідно програми курсу і повторна перездача.

1–34 балів («незадовільно» за національною шкалою, **F** — за шкалою ECTS) отримує студент, який не володіє знаннями з усіх модулів дисципліни, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевірками та не склав екзаменаційного перегляду. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за мистецьку активність студента під час навчання: участь у всеукраїнських художніх виставках, конкурсах та олімпіадах. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

Івашенко О.В. «Робота в матеріалі»: методичні рекомендації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Харків : ХДАДМ, 2020.

Богомольний Н., Чебикін А. «Техніка офорта». — К. Вища школа, 1978 — с.142

Манізер М.Г., Серов В.А., Сисоєв П.М. «Школа образотворчого мистецтва в десяти випусках. Випуск 7» — М.: Видавництво академії мистецтв, 1963 — с.238

Допоміжна:

Бісті Д. «Графіка» — М. Радянський художник, 1978.

Фаворський В. «Розповіді художника-гравера» — М. Дитяча література, 1976.

Фаворський В. «Про мистецтво, про книгу, про гравюру» — М. Книга, 1986.

Kandinsky, W. Punkt und Linie zu Fläche: Beitrag zur Analyse der malerischen Elemente. — München: Verlag A.Langen, 1926

Посилання на роботи сучасних майстрів офорту:

<https://www.warnockfinearts.com/yuji-hiratsuka>

<https://www.makov.com.ua/ua>

<http://stratiychuk.com/pages/gallery.php?filter=etching>